

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Biudžetinė įstaiga, Daugų g. 5A, LT-62169 Alytus, tel./faks. (8 315) 51 653 el. p. biuras@alytausvb.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301768543

**ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KRŪTIMI
ŽIDŽIUSIŲ MOTERŲ ĮVERTINIMAS**

Alytus, 2020 m.

Turinys

TYRIMO METODIKA.....	3
TYRIMO REZULTATAI	4
IŠVADOS	7

TYRIMO METODIKA

Pagal Lietuvos sveikatos programoje numatomus įgyvendinti tikslus ir uždavinius, savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių profilyje esantį kūdikių išimtinį žindymą iki 6 mėnesių amžiaus dalis rodiklį, atlikome tyrimą. Tyrimą atlikome kadangi nuo 2017 m. Alytaus savivaldybėje rodiklis pateko į Lietuvos vidurkių prasčiausiųjų savivaldybių kvintilių grupę (raudonąją zoną). Pasaulinė sveikatos organizacija (PSO) rekomenduoja išimtinį kūdikių žindymą iki 6 mėnesių, vėliau tęsiant žindymą kaip papildomą maitinimo būdą bent iki dvejų metų amžiaus. Šias rekomendacijas PSO grindžia daugybe studijų, atskleidžiančių žindymo naudą kūdikio ir motinos sveikatai (Horta ir kt., 2007).

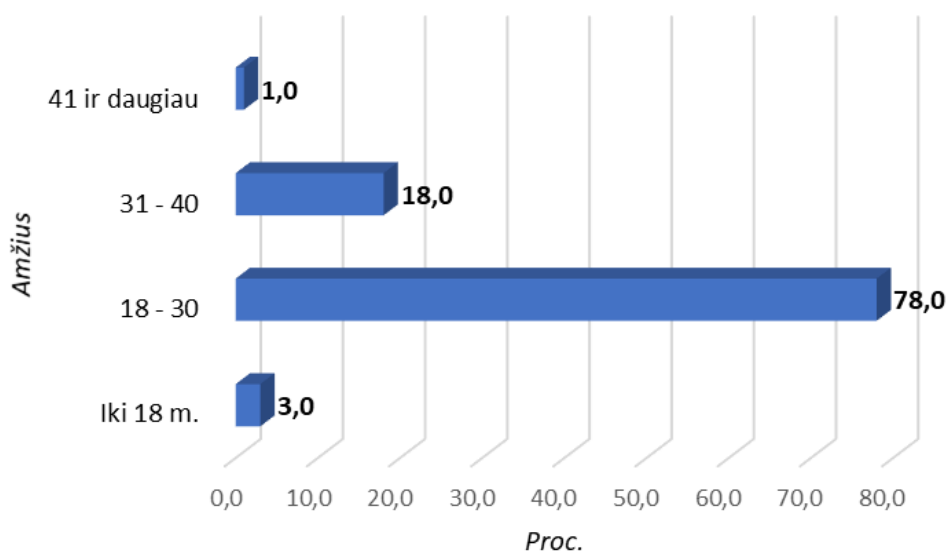
Tyrimas buvo atliktas 2019 metais, tikslas – įvertinti Alytaus miesto kūdikių ir mažų vaikų žindymo paplitimą, trukmę bei žindymo nutraukimo priežastis. Siekdami nustatyti tai, Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras anoniminės anketinės apklausos būdu Alytaus m. apklausė 250 moterų kurios buvo nesenai baigusios žindyti kūdikius krūtimi.

Statistinei duomenų analizei vykdyti buvo naudojamas IMB SPSS Statistics 20 programinis paketas. Statistinės duomenų analizės rezultatams pavaizduoti taikomi paveikslai, visose jų vertinamas atsakymų į anketos klausimus dažnis (procentais).

TYRIMO REZULTATAI

Tyrime dalyvavo Alytaus m. gyvenančios moterys, kurios buvo neseniai baigusios žindyti kūdikius krūtimi. Apklaustų respondenčių grupę sudarė įvairaus amžiaus moterys, nuo nepilnamečių iki 42 metų.

Apklausoje buvo klausiama koks buvo respondentės amžius, kai susilaukė kūdikio? Gauti duomenys, kad dauguma moterų, 78 proc. susilaukė kūdikio būdamos 18 – 30 m. amžiaus (1 pav.).

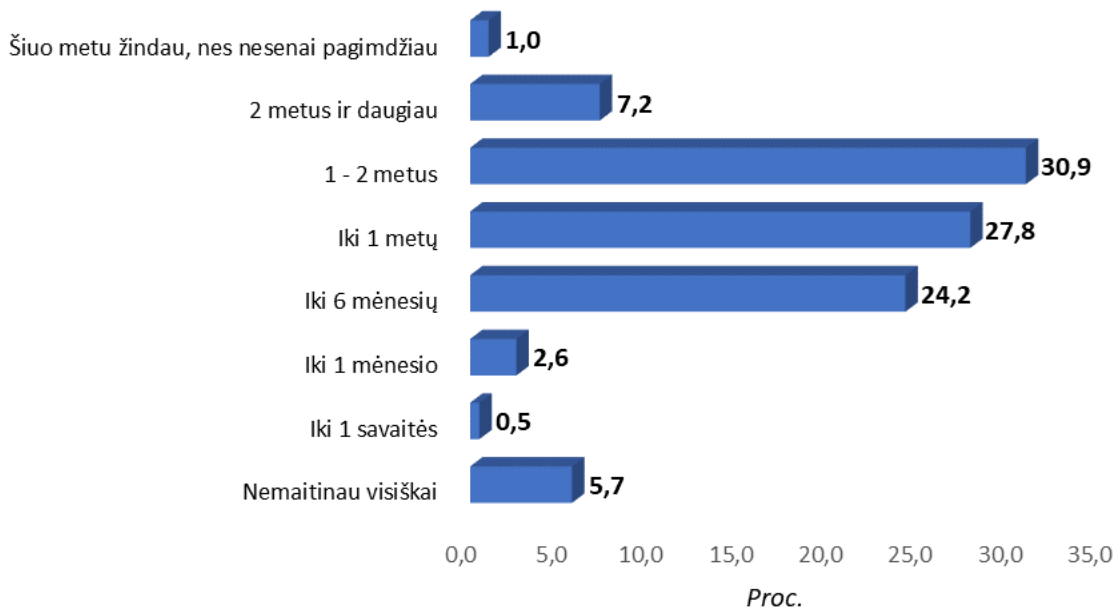
1 pav. Amžiaus grupė, kai susilaukė kūdikio (proc.)

Respondenčių buvo klausiama kiek vaikų turi ir ar visus vaikus žindė krūtimi. Gautais duomenimis pusė respondenčių turi po 2 vaikus, mažiausiai – 4 ir daugiau vaikų. Iš visų apklaustųjų 89,7 proc. moterų savo visus vaikus žindė krūtimi, likę 10,3 proc. nežindė visiškai arba žindė ne visus vaikus.

Motinos pienas yra pats maistingiausias ir imunitetą stiprinantis produktas kūdikiams ir mažamečiams vaikams. Siekiant užtikrinti optimalų kūdikių augimą, vystymąsi ir sveikatą rekomenduojama kūdikius išimtinai žindyti pirmus 6 gyvenimo mėnesius ir tęsti žindymą iki vaikai sukaks 2 metai ir ilgiau. Išimtinis žindymas – tai naujagimio ar kūdikių iki 6 mėnesių amžiaus maitinimas tik motinos pienu.

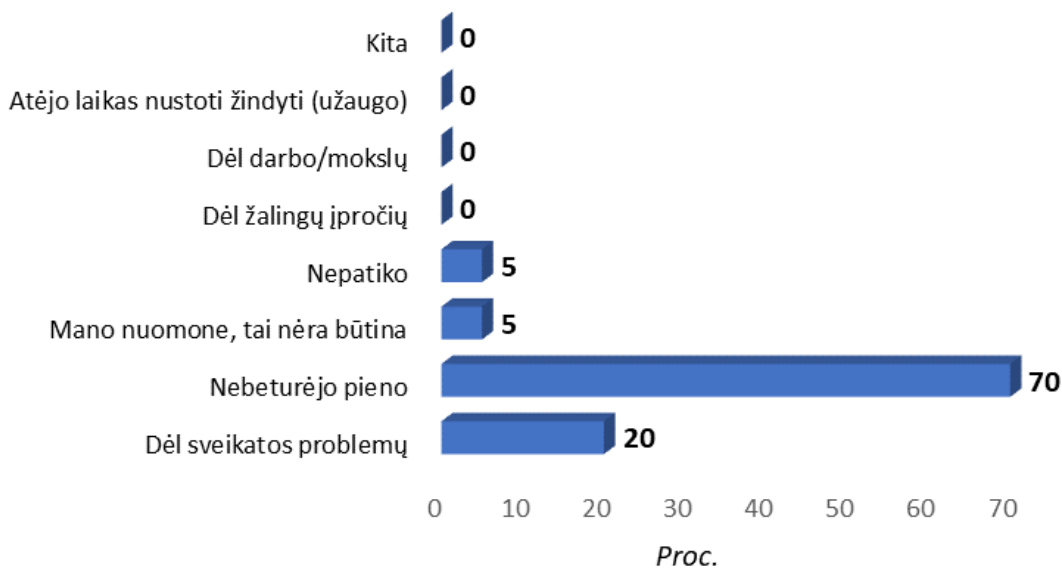
Analizuojant žindymo laikotarpį, tyrimo rezultatai rodo, kad 5,7 proc. motinų visiškai nemaitino kūdikių krūtimi, iki 6 mėn. ir trumpiau kūdikius žindė – 27,3 proc. moterų, iš kurių 2,6 proc. žindė kūdikius iki 1 mėnesio ir 0,5 proc. iki savaitės laiko (2 pav.).

Ilgiau nei 6 mėnesius kūdikius papildomai žindė krūtimi 65,9 proc. moterų iš kurių 27,8 proc. žindė iki 1 metų amžiaus vaikus, 30,9 proc. – nuo 1 iki 2 metų amžiaus ir 7,2 proc. moterų žindė krūtimi ilgiau nei 2 metus.

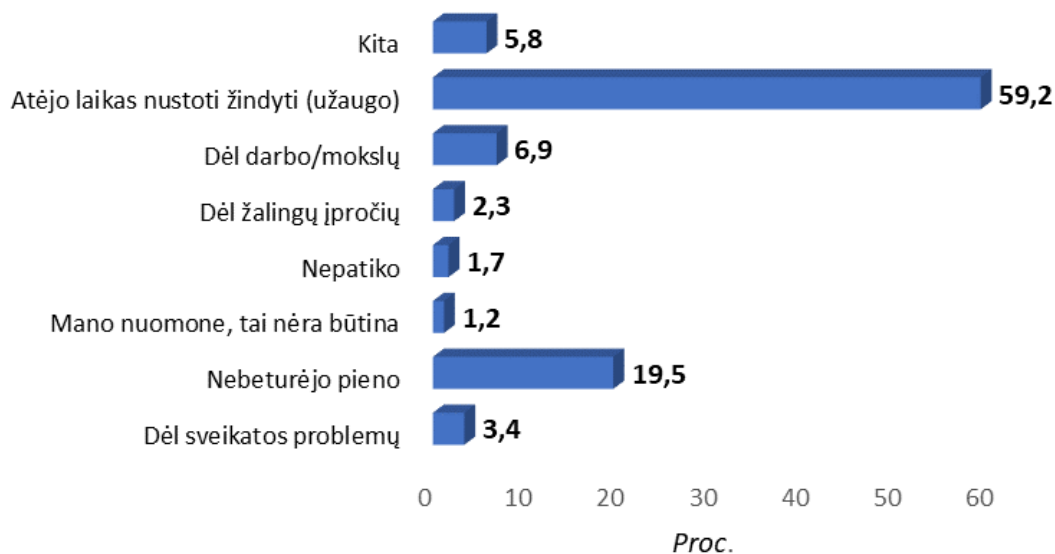
2 pav. Kūdikių žindymo krūtimi laikas nuo gimimo (proc.)

Iš gautų duomenų paaiškėjo dėl kokių priežasčių moterys nežindė kūdikių krūtimi (3 pav.). 70 proc. respondentėms atsakė, kad pagrindinė priežastis buvo – neturėjimas pieno, kitos priežastys – dėl sveikatos problemų, nepatiko arba jų nuomone tai buvo nebūtina.

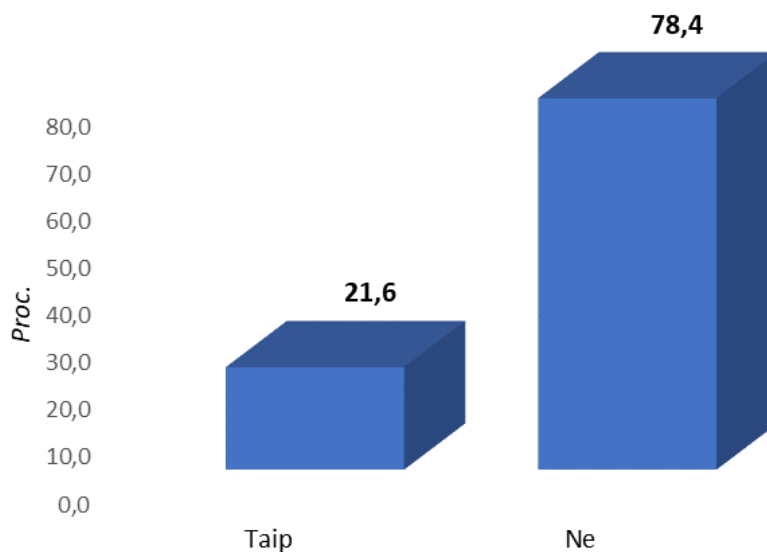
3 pav. Pagrindinė priežastis dėl kurios ne pradėta žindyti kūdikio krūtimi (proc.)

Apklausus moteris kurios žindė kūdikius krūtimi, bet nustojo tai daryti, 59,2 proc. moterų pagrindinę priežastį įvardino, kad jų vaikai jau užaugo ir atėjo laikas nustoti žindyti krūtimi (4 pav.). 19,5 proc. motinų atsakė, kad dingso pienas ir jo nebeturėjo, 6,9 proc. respondentės nustojo žindyti dėl darbo ar mokslo. Dėl kitų priežasčių nustojo žindyti 5,8 proc. moterų, klausiant kokios tai priežastys tarp atsakymų populiariausia buvo: „pradėjau primaitinti ir nutraukiau“; „vaikas pats nenorėjo imti krūties“; „dėl vaiko alergijų“. Taip pat pasitaikė tų kurios nustojo žindyti dėl žalingų įpročių, nepatiko arba jų nuomone atrodė, kad nėra būtina.

4 pav. Pagrindinė priežastis dėl kurios nustota žindyti kūdikį krūtimi (proc.)

Apklausoje buvo klausama ar moterys prieš pastojant turėjo žalingų įpročių. Rezultatai rodo, kad žalingų įpročių turėjo 21,6 proc. respondenčių, kita dalis – neturėjo (5 pav.). Analizuojant duomenis, rezultatai rodo, kad įtakos žindymo laikotarpiui turėjo 2,3 proc. respondenčių jeigu moteris prieš pastodama turėjo žalingų įpročių.

5 pav. Respondenčių dalis, kuri turėjo žalingų įpročių prieš pastojant (proc.)

Apibendrinant galima teigti, kad motinų primaitinančių vaikus krūtimi procentas Alytaus mieste yra didelis, tačiau būtent išimtinio žindymo iki 6 mėn. žindymo skaičius yra mažas, kurio pagrindinė priežastis – pieno neturėjimas.

Siekiant didesnių rezultatų išimtinio kūdikių žindymo iki 6 mėnesių amžiaus tik motinos pienu ir tęsti primaitinimą krūtimi, Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kiekvieną mėnesį organizuoja „Žindymo privalumai, neščios ir maitinančios moters krūtų priežiūra, natūralaus maitinimo įgūdžiai“ paskaitas.

IŠVADOS

5,7 proc. tyrime dalyvavusių motinų visiškai nemaitino kūdikių krūtimi dėl ko pagrindinė priežastis buvo pieno neturėjimas;

Iki 6 mėnesių kūdikius žindė 24,2 proc. motinų, iš kurių ne visos kūdikius žindė išimtinai (tik motinos pienu);

Daugiau nei 6 mėnesius kūdikius papildomai žindė krūtimi 65,9 proc. respondenčių;

7,2 proc. tyrime dalyvavusių moterų vaikus primaitino krūtimi ilgiau nei 2 metus;

59,2 proc. moterų kurios papildomai žindė vaikus krūtimi, bet nustojo tai daryti pagrindinę priežastį įvardino, kad jų vaikai jau užaugo ir atėjo laikas nustoti žindyti krūtimi;

Prieš pastojant žalingų įpročių turėjo 21,6 proc. respondenčių, bet įtakos žindymo laikotarpiui – turėjo tik 2,3 proc.